

پشت پرده گرانی‌ها

آذر منصوري

این روزها تورم و گرانی اجناس و کالاها اعم از ضروري و غير ضروري به مهم‌ترین مساله مردم ایران تبدیل شده است. سفره‌هایی که روز به روز کوچک‌تر میشود و خانوارهایی که به دلیل عدم توانایی مجبورند اقلام حتی ضروري را حذف یا کم کنند. به عبارت دیگر طبقه متوسطی که روز به روز کوچک‌تر میشود و مجبور است برای تامین معاش حتی محل زندگی خود را تغییر دهد. گرانی نفس مردم را بریده است و لشکر فقرا روز به روز در حال بزرگ‌تر شدن است. به‌طور طبیعی مهم‌ترین موضوع اعتراضات شهروندان نیز همین مساله است؛ صنوفی که بر گروه معترضان قبلی افزوده میشوند و متأسفانه عده‌ای همچنان تصور میکنند که ساده‌ترین نوع مواجهه در گونی کردن آنهاست و به پیرمرد معترض بازنشسته هم رحم نمی‌کنند!! تورم نمای‌ترین و نمادی‌ترین وجه ضعف و ناتوانی دولت‌ها در مدیریت اقتصاد کشورهاست و اگر دولتی نتواند آن را کنترل کند، دیوار اقتصادش تا ثریا کج خواهد رفت. حالا رییس دولت سیزدهم و تیم اقتصادی‌اش هم به دلیل وعده‌های انتخاباتی که داده‌اند و هم متأثر از موج اعتراضات و تورم لجام‌گسیخته می‌خواهند جلو این تورم را بگیرند. گاهی دستور می‌دهند که تورم باید کنترل شود و گاهی هم به دنبال شناسایی عوامل پشت پرده گرانی‌ها هستند. آنها که مهم‌ترین نقدشان به دولت گذشته ضعف مدیریت اقتصادی بود و طبعاً مهم‌ترین وعده‌شان هم محرومیت‌زدایی از محرومان جامعه، حالا در میانه میدان قرار گرفته‌اند و باید پاسخگویی وعده‌ها و شعارهای انتخاباتی خود باشند.

نمیشود از پشت پرده گرانی‌ها صحبت کرد و با دادن آدرس غلط انتظار حل مسائل اقتصادی ایران را داشت. اما پشت پرده گرانی‌ها و تورم لجام‌گسیخته چیست؟ اول؛ اقتصاد هیچ کشوری بدون تعامل و تبادل با دنیا رشد نمی‌کند. رشد تولید ناخالص ملی و تولید خالص ملی و شاخص‌های اقتصادی بستگی مستقیم به تعامل و تبادلات تجاری با دنیا دارد. کشور چین بهترین نمونه این تجربه است. به بیان دیگر سیاست خارجی ایران نیز باید در ریل مناسب خود قرار گیرد.

بدون انجام صادرات و واردات در مسیری کاملاً شفاف و قانونی سرمایه ملی به معنای واقعی خود خلق نخواهد شد. پر واضح است که با وجود

تحریم‌ها و تا حل نشدن مساله برجام، کاسبان تحریم که به دنبال منافع خود هستند، یکی از اصلی‌ترین عوامل پشت پرده گرانی‌ها هستند؛ همان‌هایی که بزرگ‌ترین گروه مخالفان احیای برجام را تشکیل می‌دهند. آیا دولت سیزدهم توان رویارویی و مقابله با کاسبان تحریم را دارد؟ راهش مقاومت تا احیای برجام و حل موضوع fatf است. اینکه گفته شود ما اقتصاد کشور را به تحریم‌ها و برجام و fatf و در یک کلام سیاست خارجی گره نمی‌زنیم، یعنی دادن آدرس غلط. مگر می‌شود بدون سیاست خارجی کارآمد و فعال مشکلات اقتصاد کشور را با نسخه دور زدن تحریم‌ها و تهاجر حل کرد؟ این تصور مدیریت دوران عصر حجر نیز الگویی است که کاسبان تحریم پیش روی دولت‌های ایران می‌گذارند. برای‌شان هم فرقی نمی‌کند دولت روحانی باشد یا دولت ریسی! اصلی‌ترین عامل پشت پرده گرانی‌ها کاسبان تحریم هستند. دوم؛ اگر قرار است اهداف چشم‌انداز ۲۰ساله نظام تا سال ۱۴۰۴ محقق شود، باید کشور در ریل توسعه قرار گیرد و قرار گرفتن کشور در این مسیر باید با اتکا به علم و دانش و تجربه‌های موفق جامعه بشری باشد و باید ساختار اقتصاد ایران متناسب با اهداف چشم‌انداز اصلاح شود. با تصمیم‌گیری‌های آنی، روزمره و بدون اتکا به علم و دانش بشری نمی‌شود اقتصاد کشور را سامان بخشید. یکی از پشت پرده‌های گرانی‌ها، ضعف و ناتوانی و باندي عمل کردن مدیران اقتصادی کشور است. مدیران قوی را بر مصدر امور بنشانید. سوم؛ اینکه اگر آقای ریسی می‌خواهد پشت پرده گرانی‌ها را شناسایی کند و با آنها مقابله کند باید مرزهای خودی و غیر خودی را کنار بزند. (البته که این رویکرد در تعارض با یکدست شدن حاکمیت است) و همه صاحب‌نظران و کارشناسان دلسوز ایران را به یاری بطلبید و چهارم؛ گردش آزادانه اطلاعات و شفافیت از اصلی‌ترین لوازم اصلاح ساختار اقتصادی کشور است. اگر اراده‌ای برای شناسایی عوامل پشت پرده گرانی‌ها وجود دارد و دولت می‌خواهد از حقوق و معیشت و سفره‌های مردم صیانت کند، راهش محدودسازی اینترنت و طرح‌های محدودکننده‌ای مانند صیانت از کاربران و فیلترینگ نیست. دانستن و نظارت و پرسشگری و البته اعتراض حق مردم است.

منبع: روزنامه اعتماد 28 فروردین 1401 خورشیدی